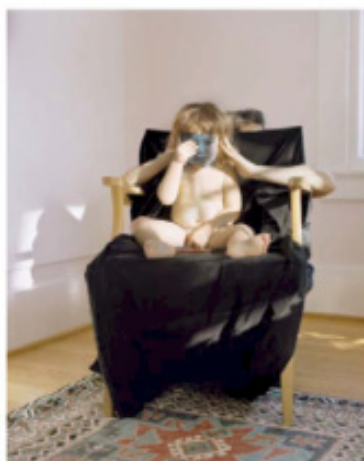

Het boek vraagt je om elke foto zo veel mogelijk als een complete onbekende te ontmoeten en te ontdekken. © Phil Cheng

© Kristina Potter

© Knechape Portfolio

DE WINTERTUINFOTO

Winter garden, 2007. © Lori Nix en Kathleen Gerber

Dit jaar is het veertig jaar geleden dat Roland Barthes overleed, maar ook dat zijn *Le Chambre Claire* verscheen - beter bekend onder de Engelstalige editie *Camera Lucida*. In dat kleine boekje gaat de Franse filosoof op zoek naar de essentie van de fotografie, door in de eerste plaats te onderzoeken welk effect foto's op hem als kijker hebben. Het boek neemt een erg subjectieve wending wanneer hij op een oude, verbleekte foto van zijn overleden moeder Henriette stuit. De vrouw, met wie Barthes het grootste deel van zijn leven doorbracht, is er vijf jaar oud en poseert samen met haar broer in een wintertuin.

Ondanks die jonge leeftijd, is het deze foto waarin hij haar ten volle herkent, waarin voor hem haar bestaan samenvalt met haar persoon. *Camera Lucida* bevat meerdere foto's, maar met deze krijgen we niet te zien. Ons, de lezer, laat zij allicht onverschillig, schrijft Barthes. Voor ons is ze slechts een van vele 'gewone' foto's. Hoewel hij de betekenis onder woorden probeert te brengen, besef Barthes dat de impact van de foto daarvoor te persoonlijk is. 'Ze bestaat enkel voor mij'.

Past forward naar 2007, wanneer Odette England het idee opvat om fotografen, kunstenaars, schrijvers en cursoren uit te nodigen om iets in te sturen, beeld of tekst, dat de wintertuinfoto van Barthes echoot, opvoert, of eraan refereert. De Australisch-Erse kunstenaars verzamelt meer dan tweehonderd bijdragen. Daar zitten oude foto's bij, in nostalgische verkleuringen of onscherp zwart-wit; afkomstig uit familiekamers, maar ook gevonden op vloerenmarkten. Niet elke bijdrage is intiem en per-

soonlijk, sommige zijn zuiver artistieke reflecties. Andere fotografen koken een beeld uit hun eigen werk, wat niet altijd even geslaagd aanvoelt, zeker als het een foto is waarvan je de originele context al kent. Er staat geen naam bij de bijdragen, wel is er een alfabetische namenlijst achteraan met een paginanummer. Het boek vraagt je om elke foto zo veel mogelijk als een complete onbekende te ontmoeten en te ontdekken. De voortreffelijke vormgeving creëert daarvoor de perfecte setting.

England weet met haar simpele concept op rake wijze de vinger te leggen op de essentie van Barthes' boek. Natuurlijk kan er van alles gezegd en geschreven worden over fotografie. Maar eens het persoonlijk woord, eens een foto je om gelijk welke reden tot diep in je wezen raakt, daar waar het zeer doet, wordt het plots een heel ander verhaal. Een verhaal dat voor iedereen anders is.

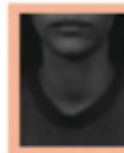
STEFAN VAN THUYNE

Odette England

Keeper of the heart.

Schiet Publishing, 320 blz., €9,95

★★★★★

ENGLISH TRANSLATION

This year marks the 40th anniversary of Roland Barthes' death, as well as the release of his *La Chambre Claire* - better known by the English-language *Camera Lucida*. In that little book, the French philosopher explores the essence of photography, first of all by examining the effect of photos on him as a viewer. The book takes a very subjective turn when he comes across an old, faded photo of his late mother Henriette. The woman, with whom Barthes spent most of his life, is five years old and poses in a winter garden with her brother.

Despite that young age, it is this photo in which he fully recognizes her, in which for her image coincides with her person. *Camera Lucida* contains several photos, but we do not get to see just these. we, the reader, may leave her indifferent, writes Barthes. to us it is just one of many "regular" photos. Although he tries to put the meaning into words, Barthes realizes that the impact of the photo is too personal for that. "It only exists for me."

Fast forward to 2017, when Odette England conceives the idea of inviting photographers, artists, writers and curators to submit something, image or text, that echoes, evokes, or references the winter garden photo of Barthes. The Australian-British artist collects more than two hundred contributions. It includes old photos, in nostalgic discoloration or out of focus black and white; from family albums, but also found at flea markets. Not every contribution is intimate and individual, some are purely artistic reflections. Other photographers chose an image from their own work, which does not always feel successful, especially if it is a photo of which you already know the original context. There is no name with the contributions, but there is an alphabetical list of names with a page number at the back. The book asks you to meet and discover each photo as much as possible as a complete stranger. The exquisite design creates the perfect setting for this.

England, with its simple concept, cleverly lays its finger on the essence of Barthes' book. Of course, everything can be said and written about photography. But once it becomes personal, once a photo gets you deep into your being for whatever reason, where it hurts, it suddenly becomes a completely different story. A story that is different for everyone.